

FULLMÄKTIGES I RIKSGÄLDSKONTORET FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1974

Till Riksdagen

Fullmäktige i riksgäldskontoret får härmed jämlikt 48 § av det för verket gällande reglementet avge berättelse om riksgäldskontorets ställning och förvaltning under år 1974. Berättelsen ger en översiktlig information om rörelsen under året. För verksamheten under andra halvåret 1974 ges en närmare beskrivning. Motsvarande, mera detaljerade uppgifter avseende första halvåret 1974 återfinns i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74, som utkom i december 1974.

Det totala statliga kassamässiga utgiftsöverskottet under år 1974 uppgick till 10 720 mkr. (1973 6 150 mkr.). Det finansierades helt genom upplåning. Statsskulden steg sålunda med 10 727 mkr. (6 151) till 62 014 mkr. den 31 december 1974. Statsverkets och riksgäldskontorets checkräkningar samt riksgäldskontorets postgirokonto ökade med tillsammans 7 mkr.

Utvecklingen under de senaste två åren i nu berörda avseenden framgår av följande uppställning:

	År		Andra halvåret	
	1973	1974	1973	1974
<i>Budgetutfallet (mkr.)</i>				
(nettoutgift —, nettoinkomst +)				
Driftbudgeten	- 2 134	- 5 610	- 6 552	- 7 524
Kapitalbudgeten, rörliga krediter, m. m.	- 4 016	- 5 110	- 1 526	- 1 812
	- 6 150	- 10 720	- 8 078	- 9 336
<i>Finansiering (mkr.)</i>				
Statsskulden (ökning +, minskning —)	+ 6 151	+ 10 727	+ 8 076	+ 9 338
Statsverkets och riksgäldskontorets kassa jämte utlämnade dagslån, (minskning +, ökning —)	- 1	- 7	+ 2	- 2
	+ 6 150	+ 10 720	+ 8 078	+ 9 336

Riksgäldskontoret emitterade under år 1974 sex räntelöpande obligationslån, varav fem långa lån på vilka sammanlagt under året inbetalades 3 790 mkr. och ett kort lån på vilket inbetalades 1 250 mkr. På ett i slutet av år 1973 emitterat långt lån inbetalades dessutom 5 mkr. Två räntelöpande obligationslån på sammanlagt 450 mkr. inlöstes under år 1974.

Tre premieobligationslån emitterades under 1974 - 1974 års premielån

på 600 mkr., 1974 års andra premielån på 400 mkr. och 1974 års tredje premielån på 700 mkr. – medan 1954 års lån på 150 mkr. och 1964 års lån på 100 mkr. inlöstes.

Ett nytt sparobligationslån – Spar 74 – emitterades i november 1974. Totalt tecknades på det nya sparlånet ca 575 mkr. av ca 106 000 personer. Två tidigare emitterade sparobligationslån – Spar 61 och Spar 68 – med förfallodagar den 1 januari 1975 resp. 1 december 1974 förlängdes att löpa till den 1 december 1979. På Spar 74 var inbetalningarna 100 mkr. under år 1974 och på det i november 1973 emitterade Spar 73 inbetalades 337 mkr. Totalt ökade upplåningen mot sparobligationer med 469 mkr., varvid hänsyn även tagits till förtidsinlösen och kreditering av upplupna räntor på utelöpande lån.

Upplåningen mot statsskuldförbindelser och mot lån hos statsinstitutioner och fonder m. m. ökade med 11 resp. 173 mkr. Upplåningen i utlandet för statens vattenfallsverk ökade med 54 mkr.

Upplåningen mot skattkamarväxlar ökade med 5 381 mkr., medan dagslånen hos banker m. fl. minskade med 1 406 mkr.

Riksgäldskontorets ställning vid slutet av år 1974 framgår av bifogade sammandrag av kontorets balansräkning (bil. 1), som utvisar förändringarna i riksgäldskontorets tillgångar och skulder. I bilaga 2 lämnas en sammanställning över statens lånebehov och hur detta lånebehov täckts under kalenderåren 1972–1974 med beloppen fördelade på halvår.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster under åren 1973 och 1974 (netto i mkr.) sammanfattas här nedan under sina huvudrubriker.

	År 1973		År 1974		Andra halv- året 1973		Andra halv- året 1974	
	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter	Ut- gifter	In- koms- ter
Kassaförstärkning åt statsverket	2 138	–	5 607	–	6 551	–	7 523	–
Kapitalbudgeten	4 245	–	4 981	–	1 522	–	1 692	–
Rörliga krediter	–	306	136	–	–	94	89	–
Övriga konton	77	–	–	6	98	–	32	–
Upplåning	–	6 151	–	10 727	–	8 076	–	9 338
Kassa (checkräkning och postgiro)	–	3	9	–	–	1	2	–
Summa	6 460	6 460	10 733	10 733	8 171	8 171	9 338	9 338

Kassaförstärkning åt statsverket

Storleken av de medel riksgäldskontoret måste utbetala resp. kan erhålla från statsverket är beroende på driftbudgetens utfall, dvs. skillnaden mellan statens löpande inkomster och utgifter. För år 1974 redovisades ett underskott för driftbudgetens del på 5 610 mkr., som medförde att statsverkets skuld till riksgäldskontoret, som vid årets ingång uppgick till 1 534 mkr., ökade med 5 607 mkr. till 7 141 mkr. vid årets slut. Behållningen på statsverkets checkräkning minskade med 2 mkr. under året.

För andra halvåret 1974 noterades ett underskott för driftbudgetens del på 7 524 mkr. För att täcka detta försåg riksgäldskontoret statsverket med kassaförstärkning på sammanlagt 7 523 mkr., varjämte behållningen på statsverkets checkräkning minskade med 1 mkr.

Kapitalbudgeten

Riksgäldskontorets nettoutgift för kapitalbudgeten uppgick för år 1974 till preliminärt 4 981 mkr.

Riksgäldskontorets utgifter och inkomster för de olika kapitalfonderna fördelar sig på följande sätt:

Nettoutgifter + Nettoinkomster –	År 1973	1974 (prel.)	Andra halvåret 1973 Bok- förings- mässigt mkr.	Kassa- mässigt mkr.	1974 Kassa- mässigt mkr.
	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Postverkets fond	27	134	–	–	2
Televerkets fond	– 81	– 287	5	– 76	– 287
Statens järnvägars fond	98	62	–	– 23	– 53
Lufthälsverkets fond	52	73	16	11	34
Fabriksverkens fond	3	–	– 4	–	–
Statens vattenfallsverks fond	699	1 116	297	299	462
Domänverkets fond	5	9	1	2	6
Statens allmänna fastighetsfond	355	413	73	97	110
Försvarets fastighetsfond	75	65	3	25	22
Statens utlåningsfonder (varav lånefonden för bostadsbyggande)	2 768	2 711	1 065	1 086	1 174
Fonden för låneunderstöd	(2 648)	(2 617)	(1 021)	(1 042)	(1 108)
Fonden för statens aktier	213	314	– 0	14	– 0
Fonden för beredskapslagring	137	398	50	62	220
Fonden för förlag till statsverket	25	–	14	25	–
Fonden för kreditgivning till utlandet	21	– 0	9	9	2
Statens vägverks förråds- fond	– 11	– 12	– 6	– 6	– 6
Sjöfartsverkets fond	– 11	– 7	–	– 9	– 5
Statens datamaskinfond	13	29	1	–	–
Fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	19	11	–	19	11
Diverse fonder	– 161	– 51	– 1	– 1	– 1
	+ 1	+ 4	+ 1	– 1	–
Nettoutgift	4 245	4 981	1 522	1 533	1 692

Skillnaden mellan kassamässiga och bokföringsmässiga belopp motsvarar vad som i riksgäldskontorets bokslut per 30.6 balanserats som skuld eller fordran till diverse fonder för oreglerade anslagsmedel. Tabblån tar inte hänsyn till vissa omföringar mellan fonderna och ej heller till nedskrivningar som företagits med anlitande av fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster. På så sätt har statens järnvägars fond nedskrivits med 110 mkr. per den 30 juni 1974 (se riksgäldskontorets årsbok 1973/74 sid. 9).

Rörliga krediter

Riksgäldskontorets fordran hos vissa myndigheter m. fl. för av dem i riksgäldskontoret utnyttjade rörliga krediter ökade under år 1974 med 136 mkr. och uppgick den 31 december 1974 till 494 mkr. För andra halvåret 1974 redovisas en ökning med 89 mkr.

Den rörliga kredit, som beviljats *statens jordbruksnämnd* för prisreglering av sockernäringen, har slopats fr. o. m. den 31 december 1974.

För beredande av ytterligare rörelsemedel åt *statens vattenfallsverk* har enligt riksdagens beslut verkets ram för rörlig kredit ökats till 400 mkr. fr. o. m. budgetåret 1974/75.

Fr. o. m. 16 augusti 1974 höjdes räntan för samtliga krediter från 9 % till 10 % per år av disponerat belopp.

Disponerad rörlig kredit vid slutet av år 1974, m. m.

Myndighet m. fl.	Av riks- dagen beviljad högsta kredit den 31.12 1974 mkr.	Utestående belopp			Förändring			
		31.12 1973 mkr.	30.6 1974 mkr.	31.12 1974 mkr.	År 1973 mkr.	År 1974 mkr.	Andra halv- året 1973 mkr.	Andra halv- året 1974 mkr.
Televerket	625.0	—	—	—	— 260	—	— 110	—
Statens järnvägar	250.0	—	—	—	—	—	—	—
Statens vattenfalls- verk	400.0	240	250	280	+ 105	+ 40	+ 73	+ 30
Domänverket	175.0	57	—	3	— 50	— 54	— 50	+ 3
Postverket	120.0	—	—	—	—	—	—	—
Luftfartsverket	20.0	—	20	14	—	+ 14	— 11	— 6
Förenade fabriks- verken	¹ 170.0	—	—	—	— 64	—	—	—
Statens jordbruks- nämnd	—	40	15	—	—	— 40	—	— 15
Prisreglering av sockernäringen	—	—	—	—	—	—	—	—
Prisreglering på jordbruksområdet	120.0	—	80	80	—	+ 80	—	—
Svenska reproduktions AB	0.7	—	1	1	—	+ 1	—	—
Karlskronavarvet AB	8.0	—	—	—	—	—	—	—
Svenska Tobaks AB	10.0	—	—	—	—	—	—	—
AB Vin- och sprit- centralen	10.0	—	—	—	—	—	—	—
Svensk Spannmåls- handel	35.0	—	—	—	—	—	—	—
Svensk kötthandel	50.0	1	0	0	—	— 1	—	—
Allmänna bevaknings AB	3.0	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens järnverk AB	125.0	—	18	35	— 35	+ 35	—	+ 17
Statliga myndigheter med uppdrags- verksamhet	² 80.0	20	21	32	—	2 + 12	+ 5	+ 11
Stiftsnämnderna	³ 15.0	—	—	—	—	0	—	—
Kungl. Maj:t (JoU 3/70, FöU 8/74 och 11/74)	1 000.0	—	—	50	—	+ 50	—	+ 50
	50.0	—	—	—	—	—	—	—
	⁴ 600.0	—	—	—	—	—	—	—
Summa	3 866.7	357	404	494	— 306	+ 136	— 94	+ 89

¹ Kungl. Maj:t har t. v. ställt 120 mkr. till förfogande.

² Kungl. Maj:t har t. v. ställt 78,55 mkr. till myndigheternas förfogande.

³ Kungl. Maj:t har t. v. ställt 6,5 mkr. till förfogande.

⁴ Till clearing av oljeprodukter. Kungl. Maj:t har t. v. ställt 200,0 mkr. till förfogande.

Riksgäldskontorets upplåning

Av efterföljande tablå framgår förändringarna i statsskuldens sammansättning.

	Utestående belopp			Förändring		Andra halvåret 1973	Andra halvåret 1974
	31.12 1973 mkr.	30.6 1974 mkr.	31.12 1974 mkr.	år 1973 mkr.	år 1974 mkr.		
Räntelöpande obligationslån	32 140	34 805	36 735	+ 7 151	+ 4 595	+ 3 735	+ 1 930
Premieobligationslån	5 150	6 000	6 600	+ 800	+ 1 450	+ 425	+ 600
Statsskuld förbindelser	2 198	2 109	2 209	+ 874	+ 11	+ 209	+ 100
Sparobligationslån	2 386	2 695	2 855	+ 671	+ 469	+ 271	+ 160
Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk	14	36	68	+ 14	+ 54	+ 9	+ 32
Av staten övertagna lån	5	5	5	— 0	— 0	— 0	— 0
Prisutjämningsavgifter vid export av trävaror m. m.	1	1	1	— —	0	—	—
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.	769	928	942	+ 51	+ 173	+ 6	+ 14
Kortfristig upplåning hos banker m. fl.	1 533	—	127	— 45	— 1 406	+ 1 378	+ 127
Skattkammарväxlar	7 090	6 095	12 471	— 3 365	+ 5 381	+ 2 042	+ 6 376
Summa	51 287	52 675	62 014	+ 6 151	+ 10 727	+ 8 076	+ 9 338

I det följande redogöres närmare för de inträffade förändringarna.

Räntelöpande obligationslån

	Mkr.
Statens skuld för räntelöpande obligationer uppgick den	
31 december 1973 till	32 140
Under första halvåret 1974	
<i>ökade</i> skulden genom försäljning på följande obligationslån:	
1974 års 7 % lån av 10/1 (10 år)	nr 116 + 5
1974 års 6 % lån av 15/2 (4 år 1 mån)	nr 117 + 1 250
1974 års 7 % lån av 10/2 (10 år)	nr 118 + 925
1974 års 7 1/2 % lån av 10/4 (10 år)	nr 119 + 850
1974 års 7 1/2 % lån av 10/7 (10 år)	nr 120 + 85 + 3 115
<i>minskade</i> skulden genom inlösen av	
1959 års 5 % lån av 5/2 (5/2 1974)	nr 59 - 150
1972 års 5 3/4 % lån av 15/3 (15/3 1974)	nr 103 - 300 - 450
Under andra halvåret 1974	
<i>ökade</i> skulden genom försäljning på följande obligationslån:	
1974 års 7 1/2 % lån av 10/7 (10 år)	nr 120 + 425
1974 års 8 % lån av 10/9 (10 år)	nr 121 + 800
1975 års 8 % lån av 10/1 (10 år)	nr 122 + 705 + 1 930
Skulden utgjorde den 31 december 1974	36 735

Redogörelse för de under första halvåret 1974 emitterade lånen har lämnats i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74. I det följande redogöres för de under andra halvåret emitterade ränteobligationslånen.

1974 års 7 1/2 % lån av den 10.7 (nr 120)

En redogörelse för detta lån har lämnats i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74 (sid. 19). Vid slutet av juni 1974 hade på lånet likviderats 84 906 000 kr. Under andra halvåret 1974 inflöt likvid för den återstående delen av lånet med 425 094 000 kr. Den totalt influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp. kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
510 000 000	505 729	509 494 271	99.901	7.515

1974 års 8 % lån av den 10.9 (nr 121)

Den 22 augusti 1974 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat 10 september 1974 och löpande med 8 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 september 1984. Lånet utbjöds till teckning under tiden 23–27 augusti 1974 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista betalningsdagen var den 28 oktober 1974.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0.1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats sammanlagt 622 017 000 kr. Riksbanken övertog 177 983 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 800 000 000 kr.

Teckningarnas fördelning på olika grupper av tecknare framgår av följande sammanställning:

	Mkr.	%
Statsinstitutioner (inkl. av dem förvaltade fonder, donationer, kassor o. d.)	181.1	22.6
Affärsbanker	45.0	5.6
Sparbanker	5.7	0.7
Försäkringsanstalter (inkl. AP-fonden)	556.5	69.6
Övriga kreditinrättningar	5.0	0.6
Aktiebolag, ekonomiska föreningar o. d.	0.2	0.0
Fonder, stiftelser etc. som ej förvaltas av statsinstitutioner	0.7	0.1
Understödsföreningar, sjuk- och arbetslöshetskassor etc.	0.5	0.1
Enskilda personer (397 st.)	5.4	0.7
Summa	800.0	100.0

Den influtna lånevalutan redovisas enligt följande:

Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Influtet belopp kr.	Kurs %	Effektiv räntefot %
800 000 000	618 890	799 381 110	99.923	8.011

Emissionskostnaderna uppgick till 26 285 kr., varav 12 447 kr. utgjorde kostnader för tryckning av obligationer och 13 838 kr. reklamkostnader.

1975 års 8 % lån av den 10/1 (nr 122)

Den 12 december 1974 beslöt fullmäktige att emittera ett långfristigt obligationslån daterat den 10 januari 1975 och löpande med 8 % ränta. Lånet har en löptid av tio år och förfaller till återbetalning den 10 januari 1985. Lånet utbjöds till teckning under tiden 13–18 december 1974 med rätt för riksgäldskontoret att i förtid avbryta teckningen ävensom att reducera tecknade belopp. Något lånebelopp fastställdes inte på förhand. Försäljningskursen var pari. Likvid för tecknade obligationer kunde erläggas så snart tilldelning skett. Sista betalningsdagen är den 28 februari 1975.

Vid emissionen medverkade riksbanken, affärsbankerna och övriga fondkommissionärer mot en provision av 0.1 % på likviderat nominellt belopp.

Vid teckningstidens utgång hade tecknats 765 639 000 kr. Riksbanken övertog 634 361 000 kr. av lånet, varigenom det totala lånebeloppet blev 1 400 000 000 kr. Per den 31 december 1974 hade inbetalats 704 537 000 kr. på lånet.

Premieobligationslån

	Mkr.
Statens skuld för premieobligationer uppgick den 31 december 1973 till	5 150
Under första halvåret 1974	
<i>ökade</i> skulden genom försäljning av	
1974 års premielån	+ 600
1974 års andra premielån	+ 400
<i>minskade</i> skulden genom inlösen av	
1954 års premielån	- 150
Under andra halvåret 1974	
<i>ökade</i> skulden genom försäljning av	
1974 års tredje premielån	+ 700
<i>minskade</i> skulden genom inlösen av	
1964 års premielån	- 100
Skulden utgjorde den 31 december 1974	6 600

För 1974 års första och andra lån har redogjorts i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74. I det följande redogöres för 1974 års tredje premielån.

1974 års tredje premielån

Konvertering av 1964 års premielån.

Den 23 september 1974 förföll 1964 års premielån till återbetalning. Lånebeloppet var 100 mkr. omfattande 1 000 000 obligationer à 100 kr. Inför förfallodagen beslöt fullmäktige den 22 augusti 1974 att ett nytt lån – 1974 års tredje premieobligationslån – skulle emitteras i första hand för konvertering av 1964 års lån. Villkoren för det nya lånet var följande:

Lånebelopp.....	700 000 000 kr.
Valör.....	100 kr. Lånet är fördelat på 7 000 serier, numrerade 1–7000 med 1 000 obligationer i varje serie, numerade 2001–3000.
Vinster.....	Vinstutlottningar (dragningar) äger rum i maj och november varje år under lånets löptid. Vid varje dragning utlottas 145 711 st. vinster till ett sammanlagt belopp av 21 000 000 kr., motsvarande en årlig förräntning av 6,0 %. På varje serie utlottas i varje dragning 20 vinster à 50 kr. eller sammanlagt 1 000 kr., motsvarande 2 % årlig avkastning på seriekapitalet. Vid varje dragning utlottas bl. a. två högsta vinster på 400 000 kr. Lägsta vinsten är 50 kr.
Utbetalning av vinster	Fr. o. m. den dag den officiella dragningslistan utkommit.
Återbetalning.....	Med 100 kr. per obligation under år 1984 vid tidpunkt, som fastställs av riksgäldskontoret genom minst tre månader i förväg verkställd uppsägning.
Skatt.....	20 % av vinstbeloppet på högre vinst än 50 kr.

Innehavarna av 1964 års premieobligationer erbjöds att under tiden 4–20 september 1974 byta sina obligationer mot de nya obligationerna, varvid en ny obligation lämnades i utbyte mot varje obligation av år 1964. Två nya obligationer kunde erhållas mot en obligation av år 1964 jämte 100 kr. kontant, s. k. fyllnadsköp. Genom denna rätt till fyllnadsköp kunde alltså erhållas dubbelt så många 74-or som 64-or. I likhet med förhållandet vid tidigare konverteringar fick nummersviter av 1964 års lån utbytas mot

motsvarande sviter av de nya obligationerna. Sviter på mer än 500 st. 1974:or i ordningsnummerföljd uppdelades därvid på minst två olika serier. Vid fyllnadsköp erhöles nummersviter på högst 100 st. 1974:or i följd. Utbyte kunde ske – förutom i riksgäldskontoret – bl. a. på postanstalter, i affärs- och sparbanker, föreningsbanker och riksbankens kontor. I provision erhöles de medverkande bankerna m. fl. 90 öre för varje vid bytet och därmed sammanhängande fyllnadsköp redovisad obligation av 1974 års tredje lån.

Av 1964 års lån på 100 mkr. konverterades 87,1 mkr. till 1974 års tredje premielån. Fyllnadsköpen i samband med konverteringen av 1964 års obligationer uppgick till 75,4 mkr.

Försäljning av 1974 års tredje premieobligationslån

Efter konverteringen av 1964 års premielån återstod 537,5 mkr. av 1974 års tredje premielån. Huvuddelen härav, 475,5 mkr., avdelades för kontantförsäljning. Liksom varit fallet vid tidigare premielånsemissioner beviljade riksgäldskontoret tillstånd även till avbetalningsförsäljning av obligationer av 1974 års tredje lån. Riksgäldskontorets auktoriserade återförsäljare – Bonniers obligationsavdelning AB och Firma Åhlén & Holm – övertog härför tillsammans 62 mkr. av lånet.

Kontantförsäljningen av efter konverteringen återstående obligationer började den 9 oktober 1974. Priset fastställdes till 103 kr. per obligation. Obligationerna såldes – förutom i riksgäldskontoret – på postanstalter samt hos de banker m. fl. som medverkat vid utbytet av 1964 års premielån. I provision erhöles de medverkande 45–75 öre per obligation alltefter antalet sålda obligationer.

Intresset för lånet vid försäljningsstarten bedömdes som stort, varför riksgäldskontoret redan från första försäljningsdagen tillämpade ransonering. Under försäljningens inledande skede såldes högst 50 obligationer till varje köpare och redan under den första försäljningsdagen sänktes tilldelningen till högst 20 obligationer per köpare. I riksgäldskontoret avslutades försäljningen i kassorna efter tre dagar, medan försäljningen per post fortgick ytterligare några dagar. På övriga försäljningsställen – posten, banker, m. fl. – pågick försäljningen formellt t. o. m. den 19 oktober. Obligationerna var då slutsålda över hela landet. För samtliga försäljningsställen gällde att vid försäljning av obrutna nummersviter fick till varje köpare säljas högst 100 obligationer i nummerföljd. S. k. obligationskonsortier fick under vissa förutsättningar köpa längre nummersviter. Riksgäldskontoret sökte, liksom vid tidigare emissioner, stimulera försäljningen till obligationskonsortier. Av lånet såldes 75,4 mkr. till 803 sådana konsortier.

Resultatet av konverteringen av 1964 års premielån och försäljningen av efter konverteringen återstående obligationer av 1974 års tredje premielån fördelar sig på de medverkande bankerna m. fl. enligt följande:

	Konverte- ring mkr.	Fyllnads- köp mkr.	Försälj- ning mkr.	Summa mkr.
Riksgäldskontoret	2,4	1,8	38,3	42,5
Riksbanken	1,2	0,9	63,0	65,1
Postverket	5,5	3,2	22,2	30,8
Affärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank AB och Föreningsbankernas Bank)	49,7	44,6	209,1	303,4
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	20,6	19,6	93,0	133,2
Föreningsbankerna och Förenings- bankernas Bank	3,4	2,8	14,8	21,1
Bankirer m. fl.	2,4	2,1	23,1	27,6
Bonniers obligationsavd. AB och Firma Ahlén & Holm	1,9	0,4	74,1 ¹	76,3
Summa	87,1	75,4	537,5	700,0

¹ härav för försäljning mot avbetalning 62,0 mkr.

Lånevalutan för 1974 års tredje premielån redovisas på följande sätt:

	Nominellt belopp, kr.	Provision kr.	Överkurs kr.	Influtet belopp, kr.	Medeleemis- sionskurs %	Nominell räntefot	Effektiv räntefot %
Utbyte	87 096 100	1 424 539	—	161 045 461			
Fyllnadsköp	75 373 900						
Försäljning	537 530 000	3 740 067	16 126 440	549 916 373			
	700 000 000	5 164 606	16 126 440	710 961 834	101,566	6,000	5,787

Statsskuldförbindelser

Statens skuld på grund av upplåning mot statsskuldförbindelser ökade under år 1974 med 11 mkr. till 2 209 mkr. den 31 december 1974. Under andra halvåret 1974 ökade skulden med 100 mkr.

Förändringen under år 1974 har uppstått genom inlösen av förfallande förbindelser och försäljning av nya förbindelser enligt följande sammanställning:

Utgivn. dag	Räntefot, %	Förfallodag	Belopp, mkr.
15.3 1974	7,00	15.3 1984	+ 1
22.10 1970	7,65	20.5 1974	— 25
5.11 1970	7,65	20.5 1974	— 15
23.9 1971	6,75	20.5 1974	— 50
11.11 1974	8,00	21.5 1979	+ 100
		Summa	+ 11

Sparobligationer

Utvecklingen av riksgäldskontorets skuld för sparobligationer under år 1974 framgår av följande sammanställning:

	Utestående belopp			Förändring			
	31.12 1973 mkr.	30.6 1974 mkr.	31.12 1974 mkr.	År 1973 mkr.	År 1974 mkr.	Andra halv- året 1973 mkr.	Andra halv- året 1974 mkr.
Spar 60	104	111	98	+ 3	- 6	+ 2	- 14
Spar 61	48	49	50	+ 1	+ 2	+ 1	+ 1
Spar 66	471	468	469	- 15	- 1	+ 3	+ 2
Spar 67	272	219	218	+ 30	- 54	+ 25	- 2
Spar 68	340	348	377	+ 14	+ 37	+ 8	+ 29
Spar 69	373	381	388	+ 17	+ 15	+ 8	+ 7
Spar 72	584	590	596	+ 428	+ 12	+ 31	+ 6
Spar 73	194	528	559	+ 194	+ 365	+ 194	+ 31
Spar 74	-	-	100	-	+ 100	-	+ 100
Totalt	2 386	2 695	2 855	+ 671	+ 469	+ 271	+ 160

Sparobligationer av år 1961 (Spar 61)

Enligt de ursprungliga lånevillkoren förföll sparobligationerna av år 1961 (Spar 61) den 1 juni 1969 och skulle då inlösas med ett belopp motsvarande 150 % av inköpsvärdet vilket motsvarade en genomsnittlig årlig förräntning av 5,55 %. Löptiden förlängdes emellertid med 5 år och sju månader och den nya förfallotiden var sålunda den 1 januari 1975. Obligationernas inlösningsvärde ökade under förlängningstiden med 50 %, vilket motsvarade en genomsnittlig årlig förräntning av 7 1/2 %.

Den 3 oktober 1974 beslöts att löptiden för Spar 61 skulle förlängas med ytterligare fyra år och elva månader till den 1 december 1979. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösningsvärde med belopp som motsvarar ränta efter 7 1/2 % per år. På inlösningsdagen tillkommer ett extra tillägg (bonus), så att genomsnittsräntan för förlängningstiden blir 9 % per år. Denna bonus, som uppgår till 25 % av obligationernas nominella värde (inköpsvärdet), är befriad från inkomstskatt.

Sparobligationer av år 1968 (Spar 68)

Enligt de ursprungliga lånevillkoren förföll sparobligationerna av år 1968 (Spar 68) den 1 december 1974 och skulle då inlösas med ett belopp som utgjorde 150 % av inköpsvärdet, vilket motsvarade en genomsnittlig årlig förräntning av 7 %. Löptiden har emellertid genom beslut den 3 oktober 1974 förlängts med fem år och den nya förfallotiden är sålunda den 1 december 1979. Under förlängningstiden ökar obligationernas inlösningsvärde

med belopp som motsvarar ränta efter 7 1/2 % per år. På inlösningsdagen tillkommer ett extra tillägg (bonus) så att genomsnittsräntan för förlängningstiden blir 9 % per år. Denna bonus, som uppgår till 17 % av obligationens nominella värde (inköpsvärdet), är befriad från inkomstskatt. Obligationerna är även under förlängningstiden oupp sägbara från riksgäldskontorets sida, men kan enligt ägarens val inlösas när som helst med tillägg av upplupen ränta.

Sparobligationer av år 1974 (Spar 74)

Den 7 november 1974 beslöt fullmäktige emittera ett nytt sparobligationslån, benämnt Spar 74 och konstruerat på i huvudsak samma sätt som tidigare sparobligationslån. Obligationerna är daterade den 1 december 1974 och utställda och registrerade på viss person. De är oupp sägbara från riksgäldskontorets sida, men kan på ägarens önskan inlösas när som helst före förfallodagen till nominella värdet med tillägg av upplupen ränta (se nedan).

Spar 74 förfaller till utbetalning den 1 december 1981 (7 år). Obligationernas värde ökar månadsvis under löptiden och värdestegringen motsvarar 7 % ränta per år. Den 1 december 1981 tillkommer en bonus så att genomsnittsräntan för hela löptiden blir 9 % per år. Denna bonus, som uppgår till 23,3 % av obligationernas nominella värde (inköpsvärdet), är skattefri. Vid inlösen före den 1 december 1975 utgår ingen ränta. Räntan lägges till kapitalet första gången i december 1975 (ett års ränta) och därefter månadsvis och kapitaliseras varje år (ränta på ränta).

Sparobligationerna, som är utställda i valörer på 1 000, 5 000 och 10 000 kr., får ägas endast av fysiska personer och innehavet är maximerat till 20 000 kr. per person. Obligationerna får ej överlåtas. Äganderätten kan dock utan hinder av maximibestämmelsen övergå på annan genom arv, bodelning, testamente eller exekutivt förvärv.

Sparobligation, som utfärdats för omyndig, kan avgiftsfritt inskrivas i statsskuldboken. I övrigt mottages sparobligationer icke till inskrivning.

Spar 74-obligationerna såldes genom teckning under tiden 14 november – 13 december 1974. Riksgäldskontoret godkände dock även senare teckningar från personer som av speciella skäl inte hunnit teckna under den ordinarie teckningstiden.

Likvid för tecknade obligationer skall erläggas senast den 31 januari 1975.

För varje obligationsbelopp av 1 000 kr., som inbetalades under tiden 14–23 november 1974, erhöll köparen 4 kr. i förskottsränta. Vid betalning under tiden 25 november–14 december 1974 erlades det nominella beloppet utan vare sig tillägg eller avdrag för ränta. Vid betalning under tiden 16–31 december 1974 erlade köparen upplupen ränta med 5 kr. för varje tecknat belopp av 1 000 kr. och vid likvid under januari 1975 med 12 kr. för samma tecknat belopp.

Försäljningen av Spar 74 ägde rum förutom i riksgäldskontoret hos riks-

banken, postanstalter, affärsbanker, sparbanker och föreningsbanker. Influen likvid för obligationer betalda under tiden 14–23 november skulle levereras till riksgäldskontoret senast den 13 december 1974, för obligationer betalda under tiden 25 november–14 december 1974 senast den 2 januari 1975 och för obligationer betalda under tiden 16–31 december 1974 senast den 15 januari. För obligationer betalda under tiden 1–31 januari 1975 är senaste likviddag den 14 februari 1975.

Ersättning till de medverkande bankerna m. fl. utgick dels i form av provision med 0,2 % på beloppet för försålda och betalda sparobligationer (inköpspris), dels med 7 kr. 25 öre för varje redovisad teckningsanmälan. Riksgäldskontoret ombesörjer utfärdandet av alla obligationer. Inlösenprovision utgår till samtliga medverkande banker m. fl. med 6 kr. 25 öre för varje inlöst obligation.

Sammanlagt tecknades preliminärt 574,9 mkr. på Spar 74 fördelat på de olika teckningsställena på följande sätt:

	Antal tecknare st.	Mkr.
Posten	25 488	118,1
Affärsbanker (exkl. Sparbankernas Bank AB och Föreningsbankernas Bank)	35 237	217,8
Sparbanker och Sparbankernas Bank AB	39 835	208,6
Föreningsbankerna och Föreningsbankernas Bank ..	4 593	24,0
Riksgäldskontoret m. fl.	941	6,3
	106 094	574,9

Medelbeloppet per teckning utgör 5 418 kr.

En jämförelse med tidigare sparobligationslån framgår av följande sammanställning:

	Antal tecknare st.	Mkr.	Medelbelopp per teckning kr.
Spar 60	55 659	152,0	2 731
Spar 61	30 526	69,5	2 278
Spar 66	103 823	424,2	4 086
Spar 67	64 178	227,6	3 546
Spar 68	97 584	339,3	3 477
Spar 69	77 842	306,8	3 942
Spar 72	109 846	556,7	5 068
Spar 73	102 568	531,5	5 182
Spar 74 (prel.)	106 094	574,9	5 418

Emissionen stöddes av en kraftig reklamkampanj, bl. a. genom annonsering i tidningspressen, genom affischering samt genom spridande av en broschyr, som presenterade lånet och gav information om lånevillkoren. Dessutom medföljde ett informationsblad alla slutskattsedlar för inkomståret 1973.

Upplåning i utlandet för statens vattenfallsverk

I riksgäldskontorets årsbok för 1972/73 har lämnats en redogörelse för statens upplåning i utlandet för statens vattenfallsverks räkning avseende finansiering av viss reaktorutrustning till Ringhals kraftstation. Under år 1974 har för betalning av leveranser till det tredje och fjärde kärnkraft-aggregaten upplåning skett med US \$ 6 031 080 och Belg. fr. 231 620 000 motsvarande 54 017 200 kr. Den 31 december 1974 var skulden 68,2 mkr.

	År 1974		Utelöpande skuld den 31.12. 1974	
	US \$/Belg. fr. Kr.		US \$/Belg. fr. Kr.	
Export-Import Bank of US, USA (US \$)	3 015 540	13 678 871	4 021 052	18 148 800
Manufacturers Hanover Trust Co, USA (US \$)	3 015 540	13 678 871	4 021 052	18 148 800
Société Générale de Banque, Belgien (Belg. fr.)	231 620 000	26 659 458	277 940 000	31 893 618
Summa	—	54 017 200	—	68 191 218

Av staten övertagna lån

Statens skuld på grund av övertagna lån minskade under år 1974 genom amortering på olika lån med 0,3 mkr. Den 31 december 1974 var skulden 4,9 mkr.

Prisutjämnings- och konjunkturutjämningsavgifter vid export av vissa trävaror

Riksgäldskontorets skuld för inbetalda prisutjämningsavgifter och konjunkturutjämningsavgifter minskade under år 1974 med 6 142 kr. och uppgick den 31 december 1974 till 1,3 mkr.

Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.

	Mkr.
Skulden mot lån hos statsinstitutioner och fonder utgjorde den 31 december 1973	769
Under första halvåret 1974 skedde följande förändringar	
Statens pensionsanstalts pensionsfond	+ 16
Allmänna sjukförsäkringsfonden	+ 115
Sparbankernas säkeretskassa	— 1
Exportkreditfonden	+ 31
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	— 2
Under andra halvåret 1974 skedde följande förändringar	
Exportkreditfonden	+ 17
Statliga myndigheter med uppdragsverksamhet	— 2
Skuld den 31 december 1974	+ 15 942

Kortfristig upplåning hos banker m. fl.

Riksgäldskontoret upptog under år 1974 dagslån hos affärsbankerna m. fl. på sätt framgår av följande sammanställning:

Månad	År 1974					År 1973	
	Under månaden tillämpad ränta	Nettoförändring under månaden	Högsta saldo under månaden	Lägstasaldo under månaden	Lånebelopp vid slutet av månaden	Under månaden tillämpad ränta	Lånebelopp vid slutet av månaden
	%	mkr	mkr	mkr	mkr	%	mkr
Januari	1, 1 1/2	+ 1 133	9 511	1 395	2 666	2 1/2	1 688
Februari	1	- 2 641	2 496	-	25	2 1/2	1 261
Mars	1	- 25	7 890	-	-	2-2 1/2	2 005
April	1, 6 1/4	-	1 100	-	-	1 1/2-2	2 217
Maj	6 1/4	-	2 835	-	-	1 1/2	306
Juni	6 1/4	-	30	-	-	1 1/2	155
1:a hå 1974		- 1 533					
Juli	6 1/4	-	2 413	-	-	1 1/2	2 231
Augusti	6 1/4, 7 1/4	+ 200	202	-	200	1 1/2	-
September	7 1/4	- 200	3 036	-	-	1 1/2	344
Oktober	7 1/4	-	-	-	-	1 1/2	43
November	7 1/4	-	4 719	-	-	1 1/2	1 355
December	7 1/4	+ 127	665	-	127	1 1/2	1 533
2:a hå 1974		+ 127					
År 1974		- 1 406					

Riksgäldskontorets skuld mot dagslån hos banker m. fl. uppgick sålunda den 31 december 1974 till 127 mkr. Den 31 december 1973 var skulden 1 533 mkr.

Skattkammarväxlar

Beloppet av utelöpande skattkammarväxlar ökade med 5 381 mkr. under år 1974 till 12 471 mkr. den 31 december 1974.

Följande sammanställning utvisar skattkammarväxlarörelsen för varje månad under år 1974 (mkr.):

Månad	Mark- naden Emitte- rade	Inlösta	Netto	Riks- banken	Total netto- föränd- ring	Ute- löpande 1974	Ute- löpande 1973
Januari	100	70	+	30	- 1 210	5 910	8 921
Februari	200	625	-	425	+ 75	5 560	7 716
Mars	3	410	-	407	+ 1 815	6 968	5 681
April	521	485	+	36	+ 355	7 359	5 713
Maj	69	810	-	741	- 1 470	5 148	5 183
Juni	65	53	+	12	+ 935	6 095	5 048
I:a hä 1974	958	2 453	-	1 495	+ 500	- 995	
Juli	139	239	-	100	+ 2 295	8 290	5 754
Augusti	30	177	-	148	- 705	7 437	5 778
September	184	484	-	300	+ 1 870	9 008	5 888
Oktober	106	130	-	24	- 170	8 813	5 353
November	312	126	+	186	+ 2 530	11 530	5 985
December	126	49	+	76	+ 865	12 471	7 090
2:a hä 1974	897	1 206	-	309	+ 6 685		
År 1974	1 855	3 659	-	1 804	+ 7 185		

De växlar som riksgäldskontoret utbjudit till försäljning under andra halvåret 1974, har förfallit månadsvis (den 15 och sista i resp. månad). De närmare detaljerna om skattkamarväxelförsäljningen i avseende på förfallotider och diskontosatser framgår av bilaga 3.

Som framgår av ovanstående sammanställning uppgick nettoförsäljningen av skattkamarväxlar under andra halvåret 1974 till 6 376 mkr. Till riksbanken såldes netto 6 685 mkr. och till affärsbankerna netto 45 mkr., medan i övrigt inlöstes netto 354 mkr.

Fördelningen på olika förfallotider av den 31 december 1973 och 1974 utelöpande växlar ävensom de diskontosatser, som tillämpats vid riksgäldskontorets försäljning av dessa växlar, framgår av följande sammanställning:

Den 31 december 1973			Den 31 december 1974		
Förfallotid	Diskonto %	Mkr.	Förfallotid	Diskonto %	Mkr.
Januari 1974	3-5	14 890	December 1974	8-8,75	46
Februari	3,25-3,75	425	Januari 1975	7-8,75	11 914
Mars	3-3,75	410	Februari	8,75	92
April	2,75-3,75	505	Mars	8,75	387
Maj	3-3,5	710	April	8,75	32
Juni	3,5	50			
Juli	3,5	50			
September	3,75	50			
		7 090			12 471

¹Varav riksbanken 4 640 mkr.

²Varav riksbanken 11 825 mkr.

Kortfristig utlåning till banker m. fl.

Riksgäldskontoret har enligt beslut av 1964 års riksdag rätt att placera sina överskottskassor i dagslån till affärsbankerna, postbanken och Allmänna pensionsfonden. Någon sådan utlåning har ej förekommit under år 1974.

Svenska statens ansvarsförbindelser m. m.

I riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74 har redovisats förändringarna i statens ansvarsförbindelser under budgetåret 1973/74. Följande förändringar har inträffat under andra halvåret 1974.

Enligt överenskommelse om den fjärde påfyllnaden av *Internationella utvecklingsfondens (IDA)* resurser skall Sverige lämna bidrag till IDA budgetåret 1974/75 med ett belopp av 252 102 000 kr. (rskr 1974:140). I enlighet härmed utfärdade riksgäldskontoret den 24 oktober 1974 ett skuldbevis på detta belopp.

Den 8 augusti 1974 utfärdade riksgäldskontoret ett skuldbevis på 17 612 408:50 kr. avseende kursgaranti för belopp disponerade av Internationella utvecklingsfonden per den 31 december 1973 (rskr 1974:140).

Under andra halvåret 1974 har riksbanken, med anlitande av medel på driftbudgeten, utbetalat 57 299 597:04 kr. till fonden. Nedskrivning av tidigare utfärdad förbindelse har gjorts med motsvarande belopp, varför riksgäldskontorets garantiåtagande f. n. uppgår till totalt 641 134 548:46 kr. enligt följande sammanställning:

Utfärdade förbindelser av den	Ursprungligt belopp kr.	Nedskrivet belopp kr.	Efter nedskrivning återstående belopp kr.
26.10.1967	25 866 050:–	20 216 800:–	5 649 250:–
9.12.1971	175 889 140:–	173 419 000:–	2 470 140:–
2.11.1972	177 664 065:–	–	177 664 065:–
8.11.1973	187 032 282:–	–	187 032 282:–
8.08.1974	17 612 408:50	1 395 597:04	16 216 811:46
24.10.1974	252 102 000:–	–	252 102 000:–
Summa	836 165 945:50	195 031 397:04	641 134 548:46

I enlighet med beslut av 1974 års riksdag (rskr 243) har fullmäktige den 25 juli 1974 utfärdat och tillställt *Svenska Skeppshypotekskassan och Skeppsfartens sekundärlånekassa* garantiförbindelser på 25 000 000 kr. resp. 10 000 000 kr. att ingå i kassornas garantifonder och utgöra särskild säkerhet för av kassorna ingångna förbindelser.

Med stöd av beslut av 1963 års riksdag (rskr 319) har fullmäktige den 31 oktober 1974 utfärdat en garantiförbindelse på högst 3 500 000 kr. för lån till *Telub AB* från Allmänna Pensionsfonden, tredje fondstyrelsen. I samband härmed återställdes till riksgäldskontoret tre tidigare utfärdade garantiförbindelser avseende lån till bolaget på resp. 500 000, 500 000 och 1 000 000 kr.

Den 10 juli 1969 beslöt fullmäktige, med stöd av beslut av 1969 års riksdag (rskr nr 245), att gemensamt med ASEA utfärda och tillställa *AB ASEA-ATOM* en förbindelse att tillskjuta ett belopp av högst 500 000 000 kr. för att bolaget vid varje tidpunkt skulle kunna fullgöra sina förpliktelser. Dock skulle vad staten och ASEA vardera hade att utge inte överstiga 250 000 000

kr. År 1972 beslöt staten och ASEA att vardera erligga ett kapitaltillskott på 30 000 000 kr. till AB ASEA-ATOM. I samband härmed skulle ovan nämnda förbindelse för statens del fr. o. m. den 1 juli 1972 avse ett belopp av högst 220 000 000 kr. Sedan staten och ASEA tillskjutit ytterligare vardera 35 000 000 kr. till AB ASEA-ATOM, beslöt fullmäktige den 8 augusti 1974 jämlikt beslut av 1974 års riksdag (rskr nr 198) att tillsammans med ASEA utfärda en ny garantiförbindelse i stället för den tidigare. Den nya förbindelsen avser för staten och ASEA ett gemensamt belopp av högst kr. och för vardera parten högst 185 000 000 kr.

Med stöd av beslut av 1973 års riksdag (rskr nr 384) har fullmäktige utfärdat en garantiförbindelse på 15 000 000 kr. jämte ränta för lån till *Svensk Kärnbränsleförsörjning AB* från Allmänna Pensionsfonden. Med stöd av beslut av 1974 års riksdag (rskr 396) har fullmäktige även utfärdat en garantiförbindelse på 168 000 000 kr. för vissa bolagets betalningsförpliktelser gentemot US Atomic Energy Commission.

1963 års riksdag bemyndigade fullmäktige i riksgäldskontoret att bl. a. ikläda staten garanti till ett sammanlagt belopp av högst 130 000 000 kr. för krediter till *Uddevallavarvet AB*. Garantiåtagandet uppgick till 88 600 000 kr. den 31 december 1974.

1973 års riksdag har bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att under åren 1974–1978 ikläda staten garanti för *lån till svenska varvsindustrieföretag* till ett belopp av högst 3 900 000 000 kr. Med stöd härav har under år 1974 fullmäktige iklätt staten garanti i enlighet med nedanstående sammanställning:

	Av Kungl. Maj:t för år 1974 tilldelad garan- tiram (exkl. räntor och adm. kostnader) kr.	lanspråktagen garantiram kr.	Antecknat belopp för garanterade räntor och adm. kostnader kr.
Eriksbergs Mek. Verk- stads AB	280 000 000	205 345 000	7 552 000
AB Götaverken	345 000 000	340 705 000	5 933 000
Kockums Mekaniska Verkstads AB	360 000 000	126 842 000	5 571 000
Uddevallavarvet AB	135 000 000	107 507 000	5 373 000
Falkenbergs Varv AB	12 000 000	11 400 000	481 000
AB Finnboda Varf	31 000 000	—	—
Kalmar Varv AB	15 000 000	8 000 000	450 000
AB Lödöse Varf	38 000 000	—	—
AB Oskarshamns Varv	54 000 000	37 139 000	1 021 000
AB Nya Sölvesborgs Varv	7 000 000	—	—
	1 277 000 000	836 938 000	26 381 000

I sammanställningen ingår inte avräkningsbelopp för fartygskreditgarantier avse-
ende två lån på tillhoppa kr. 15 000 000 till Eriksbergs Mek. Verkstads AB. Fram-
ställningar härom har inkommit till riksgäldskontoret före årsskiftet men har inte
dessförinnan hunnit behandlas av fullmäktige.

Särskilda av riksdagen meddelade uppdrag

Nya lönsparandet

I årsböckerna för budgetåren 1971/72–1973/74 har reglerna för det fr. o. m. september 1972 inrättade *nya lönsparandet* och utvecklingen t. o. m. juni 1974 redovisats. Där har också redogjorts för vinstutlottningarna hösten 1973 och 1974.

Enligt föreliggande preliminära rapporter hade den 30 november 1974 antalet konton stigit till ca 565 000 med en sammanlagd behållning av 1 445 mkr. Medelbehållningen per konto var 2 560 kr.

Beträffande riksgäldskontorets befattning med *statliga partibidrag* och *riksdagsledamöternas bostadsfråga m. m.* hänvisas till redogörelser i riksgäldskontorets årsbok för budgetåret 1973/74. Angående bostadsfrågan skall dock tilläggas, att riksgäldsfullmäktige i skrivelse till riksdagen den 28 november 1974 bl. a. hemställt att detta uppdrag fr. o. m. den 1 juli 1975 överförs på riksdagens förvaltningskontor.

Stockholm den 23 januari 1975

LARS LINDMARK

TORSTEN FREDRIKSSON

ERIK ADAMSSON

JOHANNES ANTONSSON

TAGE MAGNUSSEN

GUNNAR HELÉN

VALTER KRISTENSON

GEORG RINGSTRÖM

Riksgäldsdirektör

Ingmar Jansson

Sammandrag av riksgäldskontorets balansräkning (i mkr.)

	1973 31/12	1974 30/6 (prel)	1974 31/12 (prel)	Förändr år 1973	Förändr år 1974 (prel)	Förändr andra halvåret 1973	Förändr andra halvåret 1974 (prel)
<i>Tillgångar</i>							
Riksgäldsfonden							
Uppköpta obligationer	0	0	0	- 0	+ 0	+ 0	+ 0
Kassaförstärkning åt stats- verket	1 534	-	7 141	+ 1 534	+ 5 607	+ 1 534	+ 7 141
Förskott för inlösen av obliga- tioner och kuponger m. m.	59	30	137	+ 32	+ 78	+ 29	+ 107
Rörliga krediter åt vissa myndigheter	357	404	494	- 306	+ 136	- 94	+ 89
Garantimedel för Österrikes garanterade konverteringslån 1934/59	2	2	2	- 0	- 0	- 0	- 0
Kapitalrabatt, provision m. m.	41	0	-	+ 41	- 41	+ 41	- 0
Fordran hos riksgäldskontorets auktoriserade återförsäl- jare av premieobligationer	70	99	96	+ 20	+ 26	+ 16	- 3
Oredovisade obligationer av 1974 års tredje premielån	-	-	7	-	+ 7	-	+ 7
Checkräkning hos riksbanken	5	5	2	- 3	- 3	- 1	- 3
Postgirokonto	0	7	12	- 1	+ 12	+ 0	+ 5
Diverse	1	1	0	- 5	- 0	+ 0	- 0
	2 069	549	7 892	+ 1 312	+ 5 822	+ 1 524	+ 7 342
Kapitalinvesteringar	52 705	55 993	57 685	+ 4 245	+ 4 981	+ 1 522	+ 1 692
Summa	54 774	56 543	65 577	+ 5 557	+ 10 803	+ 3 045	+ 9 034
<i>Skulder</i>							
Riksgäldsfonden							
Statsskulden	51 287	52 675	62 014	+ 6 151	+ 10 727	+ 8 076	+ 9 338
Kassabehållning från stats- verket	-	382	-	- 604	-	- 5 017	- 382
Förfallna obligationer	35	40	44	+ 0	+ 9	- 24	+ 4
Förfallna vinster och kuponger	100	96	144	+ 11	+ 44	+ 20	+ 48
Icke disponerade medel tillhöriga statens sekundärlånefond för rederinäringen	3	3	3	-	-	-	-
Överkurs, kapitalrabatt, provision m. m.	-	-	8	-	+ 8	-	+ 8
Oreglerade anslagsmedel	-	-	5	- 179	+ 5	- 11	+ 5
Spar 74-medel (försäljning)	-	-	12	-	+ 12	-	+ 12
Diverse	3	1	2	+ 2	- 1	+ 2	+ 1
	51 428	53 197	62 231	+ 5 381	+ 10 803	+ 3 045	+ 9 034
Tillgångar över skulder ¹							
Statens eget kapital	3 346	3 346	3 346	+ 176	-	-	-
Summa	54 774	56 543	65 577	+ 5 557	+ 10 803	+ 3 045	+ 9 034

¹ Motsvarar den del av statens kapitalinvesteringar, som finansierats av andra medel än låne-medel.

Det statliga lånebehovet och dess täckning under kalenderåren 1972–1974

(kassamässiga belopp i mkr.)

	1972			1973			1974		
	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1972	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1973	1:a halv- året	2:a halv- året	År 1974
<i>Statens</i>									
<i>utgiftsoverskott</i>									
Statsverket ¹	– 3 412	6 207	2 795	– 4 418	6 552	2 134	– 1 914	7 524	5 610
Riksgäldskontoret									
Kapitalbud- geten	1 593	1 970	3 563	2 712	1 533	4 245	3 288	1 692	4 981
Rörliga krediter	298	– 265	34	– 212	– 94	– 306	47	89	136
Diverse	– 66	21	– 46	– 10	87	77	– 38	31	– 7
	– 1 587	7 933	6 346	– 1 928	8 078	6 150	1 383	9 336	10 720
<i>Checkräkningsför- ändringar²</i>	10	– 6	4	3	– 2	1	5	2	7
Lånebehov (= statsskuld för- ändring)	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727
<i>Statsupplåningens fördelning på lånetyper</i>									
Statsobligationer (riäntelån, premielån)									
Långfristiga	1 440	1 097	2 537	1 777	2 185	3 963	2 565	2 530	5 095
Kortfristiga	825	1 200	2 025	2 014	1 975	3 989	950	–	950
Statsskuldförbin- delser, sparobl. m. m.									
Långfristiga	– 100	– 21	– 121	63	5	68	207	25	232
Kortfristiga	– 240	368	128	1 051	490	1 541	194	281	475
Skattkamarväxlar, dagslån	– 3 503	5 283	1 780	– 6 830	3 420	– 3 410	– 2 528	6 503	3 975
Summa (= stats- skuldföränd- ring)	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727
<i>Statsupplåningens placering³</i>									
Marknaden									
Affärsbankerna	– 93	2 042	1 949	1 223	2 031	3 254	– 636	..	..
Postbanken	– 857	2 693	1 836	– 2 288	1 843	– 445	– 1 785	–	–
Övriga ⁴	606	2 139	2 745	2 405	2 512	4 917	3 059	..	..
	– 344	6 874	6 530	1 340	6 386	7 726	638	..	..
Riksbanken ⁴	– 1 233	1 053	– 180	– 3 265	1 690	– 1 575	750	..	..
Summa (= stats- skuldföränd- ring)	– 1 577	7 927	6 350	– 1 925	8 076	6 151	1 388	9 338	10 727

¹ Driftbudgeten och transaktioner vid sidan av riksstaten enligt rörelsen på statsverkets checkräkning.

² Förändring i behållningen på statsverkets och riksgäldskontorets checkräkning i riksbanken, samt på riksgäldskontorets postgirokonton och kontot Kortfristig utlåning till banker m. fl.

³ Förändring i resp. sektors innehav av statspapper.

⁴ Uppskattade belopp.

Anm.: Långfristig upplåning: ursprunglig löptid över 7 år. Kortfristig upplåning: ursprunglig löptid högst 7 år.

Av riksgäldskontoret tillämpade diskontosatser vid försäljning av skattkammarväxlar i marknaden under andra halvåret 1974 i %

Försäljnings- period 1974	Förfallodag																			
	1974								1975											
	sept 15	30	okt 15	31	nov 15	30	dec 15	31	jan 15	31	febr 15	28	mars 15	31	april 15	30	maj 15	31	juni 15	30
1.7-10.7	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.7-8.8	-	-	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.8-20.8	-	-	-	-	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21.8-29.9	-	-	-	-	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30.9-31.10	-	-	-	-	-	-	-	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11-5.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	-	-	-	-	-	-
6.12-29.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	-	-	-	-
30.12-31.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75

Anm.: Enligt försäljningsvillkoren äger växelnehavaren efter framställning få skattkammarväxel inlöst före förfallodagen, dock tidigast åtta dagar före densamma, varvid på ifrågavarande dagar belöpande diskonto återbetalas. Vid inlösen efter förfallodagen erhåller växelnehavaren upplupen ränta från nämnda dag t. o. m. inlösningsdagen, dock för högst åtta dagar. Såväl returdiskonto vid förtidsinlösen som upplupen ränta vid inlösen efter förfallodagen beräknas på växelbeloppet efter den diskontosats som tillämpats vid växelns försäljning.

Statsskuldens fördelning på förfallotider

I följande sammanställning har statsskulden uppdelats med hänsyn till de olika låncens återstående löptid

	31.12.1972		31.12.1973		31.12.1974	
	mkr.	%	mkr.	%	mkr.	%
Lån med en återstående löptid av högst 1 år	13 867	31	9 890	19	15 952	26
över 1 men högst 5 år	7 470	17	15 778	31	17 981	29
5 10	14 308	32	16 028	31	19 099	31
10 20	5 391	12	5 674	11	5 535	9
20 år	1 083	2	837	2	145	0
Amorteringslån	2 329	5	2 343	5	2 396	4
Lån utan bestämd återbetalningstid	688	2	737	1	905	1
	45 136	100	51 287	100	62 014	100

